

ואלאס סטיבנס / שבעה שירים

בריאותיו של צליל

אילו הייתה שירתו של X מוסיקה,
כך שהייתה באה אליו מאליה,
ללא הבנה, מתוך הקיר

או בתקרה, בצלילים שלא נבחרו,
או נבחרו במהירות, בחירות
שהייתה היסוד שלהם, לא היינו יודעים

ש-X הנו מכשול, אדם שהוא
עצמו בדיקנות מגזמת, ושיש מלים
שמוטב להן בלי מחבר, בלי משורר,

או עם מחבר נפרד, משורר שונה,
ספיח של עצמנו, נכון מעל
לבניה, אדם מלאכותי

ממרחק, פרשן משוני, יצור
של צליל, שאין לגשת אליו באמצעות
הגזמה פלשהי. ממנו, אנו לוקטים.

אמרו ל-X, שהדבר איננו דממה מלכלכת
שהבהרה. הוא דממה שלכלכה יותר.
הוא יותר מחקוי בשביל האזן.

חסר לו סבוך מרומם זה.
שיריו אינם מן המחצית השנייה של החיים.
אין הם עושים את הגלוי-לעין קצת קשה

לראיה, אף אין הם, בהדהודם, ממתחים את המוח
על קרנים מיחדות, כשלעצמן ממתחות
באמצעות הפריטים הספונטאניים של הצליל.

אין אנו אומרים את עצמנו כך בשירים.
אנו אומרים את עצמנו בהכרות מתרוממות
מן הרצפה, מתרוממות בדבר שאיננו מדברים.

כאוס בתנועה ושאינו בתנועה
הו, לו הייתה רוח צולפת זו משהו יותר
מרוחו של לודוויג ריכטר...

הגשם נתך. יולי. ברק
יש ורעם מעבה ביותר.

זהו ספקטאקל. תמונה 10 נעשית ל-11
בסדרה X, מערכה רביעית, וכו'.

אנשים נופלים מחלונות, עצים מתמוטטים,
קיץ משתנה לחרף, הצעירים מזקינים,

האוויר מלא ילדים, פסילים, גגות
ושלג. התיאטרון סובב סחור-סחור,

מתנגש בכנסיות חרשות-אלמות ורכבות אופטיות.
זמרות הסופראנו העבות ביותר שרות שירי סלמות,

ולודוויג ריכטר, שלומיאל נסער,
אבד את הכל, שבו היה כלול,

יודע תְּשׁוּקָה בְּלִי אוֹבִיֶקֶט לַתְּשׁוּקָה,
כְּלוּ מִחַ וְאֵלִימוֹת וְשׁוֹם דְּבָר מְרָגֵשׁ.

הוא יודע, שְׁשׁוֹב אֵין לוֹ דְּבָר לְחֶשֶׁב עָלָיו,
כְּמוֹ הָרוּחַ הַצּוֹלֶפֶת בְּכָל דְּבָר בְּבֵת־אֲחַת.

הַמְנוִיעַ לְמֵטֵאפּוֹרָה

נָעִים לָךְ תַּחַת הָעֲצִים בְּסֵתוֹ,
מִשׁוֹם שֶׁהַכֹּל מֵת לְמַחְצָה.
הָרוּחַ נָעָה בֵּין הָעֲלִים כְּבַעַל־מֹם
וְחֹזֶרֶת עַל מַלִּים לְלֹא־מוֹבָן.

בְּדֶרֶךְ זֶה עֲצָמָה הֵייתָ מֵאֲשֶׁר בְּאָבִיב
בְּחֻצָּאֵי הַצְּבָעִים שֶׁל רִבְעֵי הַדְּבָרִים,
הַשָּׁמַיִם הַבְּהִירִים קֶצֶת יוֹתֵר, הָעֲנָנִים הַנְּמָסִים,
הַצִּפּוֹר הַבּוֹדְדָה, הַיָּרֵחַ הָאֶפֶל –

הַיָּרֵחַ הָאֶפֶל מֵאִיר עוֹלָם אֶפֶל
שֶׁל דְּבָרִים שֶׁלְעוֹלָם לֹא יִגִּיעוּ לְהַבְעָה מְלֵאָה,
בּוֹ אֲתָה עֲצָמָךְ לֹא הֵייתָ לְגַמְרֵי עֲצָמָךְ
וְלֹא רְצִיתָ אֵף לֹא חִיבָתָ לְהֵיוֹת;

תָּאֵב לְהִתְרוֹנְנוּיּוֹת שֶׁל תְּמֹרוֹת;
הַמְנוִיעַ לְמֵטֵאפּוֹרָה, מִתְכַּוֵּץ מִפְּנֵי
הַכְּבֹד שֶׁל הַצְּהָרִים הָרֵאשׁוֹנִים,
הָאֶלֶף־בֵּית שֶׁל הַהֵיוֹת,

הַמְנוֹג הָאֲדָמָדָם, הַפְּטִישׁ
שֶׁל אָדָם וְכַחַל, הַצְּלִיל הַקָּשָׁה –
פְּלָדָה כְּגַגְד רִמְזוּ, הַבְּהֵק הַחֵד,
הֵיא הַחִיוּנִי, הַיְהִיר, הַפֵּאטְאֵלִי, הַשְּׁלִיט.

הַבַּיִת הָיָה שֶׁקֵט וְהָעוֹלָם הָיָה רְגוּעַ
הַבַּיִת הָיָה שֶׁקֵט וְהָעוֹלָם הָיָה רְגוּעַ.
הַקּוֹרָא גִּהְפֹּף לַסֵּפֶר; וְלֵיל הַקִּיץ

הָיָה כְּמוֹ הַהוֹנָה הַמּוֹדַעַת שֶׁל הַסֵּפֶר.
הַבַּיִת הָיָה שֶׁקֵט וְהָעוֹלָם הָיָה רְגוּעַ.

הַמַּלִּים נֶאֱמְרוּ כְּאִלוֹ לֹא הָיָה שׁוֹם סֵפֶר,
אִף כִּי הַקּוֹרָא רוֹכֵן הִיָּה עַל הַדָּף,

רְצָה לְרַכּוֹן, רְצָה מְאֹד וּבִיּוֹתֵר לִהְיוֹת
הַמְּלַמֵּד אֲשֶׁר לְגִבּוֹ סִפְרוֹ הוּא אִמֶּת, לְגִבּוֹ

לֵיל הַקִּיץ הוּא כְּמוֹ שְׁלֵמוֹת שֶׁל מַחְשָׁבָה.
הַבַּיִת הָיָה שֶׁקֵט מְשׁוֹם שֶׁחַיֵּב הָיָה לִהְיוֹת.

הַשֶּׁקֵט הָיָה חֶלֶק מִן הַמּוֹבָן, חֶלֶק מִן הַמַּחְשָׁבָה:
הַגִּישָׁה שֶׁל הַשְּׁלֵמוֹת אֶל הַדָּף.

וְהָעוֹלָם הָיָה רְגוּעַ. הָאִמֶּת בְּעוֹלָם רְגוּעַ,
אֲשֶׁר בּוֹ אֵין מוֹבָן אַחֵר, הִיא עֲצָמָה

רְגוּעָה, הִיא עֲצָמָה קִיץ וְלַיְלָה, הִיא עֲצָמָה
הַקּוֹרָא הֶרְכוּן עַד מְאַחֵר וְהַקּוֹרָא שָׁם.

תִּירָגַם מֵאֲנִגְלִית מַחְתִּיָּהוּ אֲרִנּוֹן

כִּפּוּר לַחֵם יִבְשָׁה

זֶה שׁוֹה לַחִיִּים בְּאַרְץ טְרָגִית

לַחִיּוֹת בְּזִמְנוֹ טְרָגִי.

הַבֵּט עִתָּה בְּצוּקִים הַהֶרְרִיִּים, הַמְשַׁפְּעִים,

והנהר הנוגח דרכו מעל לאבנים,
הבט בבקתות של אלה השוכנים בארץ זו.

זה היה מה שצירתי מאחורי כפר הלחם
על הסלעים אפילו לא נח השלג
הארזים לארד הנהר והאנשים היבשים האפויים-
חומים כמו הלחם, החושבים על צפרים
עפות מארצות לוחטות וחופי חול חומים.

צפרים שבאו כמו מים עכורים בגלים
זורמות מעל הצוקים, זורמות מעל השמים,
כאלו היו השמים זרם שנשא אותן,
שטח אותן כמו גלים המשתטחים על החוף,
בזה אחר זה שטף וקשף את ההרים.

היתה זו הלמות תפים ששמעתי
זה היה רעב, היו אלה הרעבים שבכו
והגלים, הגלים היו חילים בתנועה,
צועדים וצועדים בזמן טרגי
מתחתי, על האספלט, מתחת לעצים.

היו אלה חילים שצעדו על הצוקים
ועדו באו הצפרים, באו בלהקות של מים,
מפני שהיה זה אביב והיה על הצפרים לבוא.
אין ספק שהיה על החילים לצעד
ועל תפים לרעם, לרעם, לרעם.

שני דברים בעלי טבעים מנגדים נראים כתלויים

שני דברים בעלי טבעים מנגדים נראים כתלויים
זה בזה, כשם שגבר תלוי
באשה, יום בלילה, המדמה

במצאיאותי. זה מקור התמורה.
חרף ואביב, אוגדים קרים, חבוקים
וכבר פריטי ההתלהבות פורצים.

המוסיקה שוקעת על השקט כמו תחושה,
תשוקה שאנו מרגישים, לא מבינים.
בקר ואחר צהרים לפותים יחדי

וצפון ודרום הם זוג מהותי
ושמש וגשם לשון רבים, כמו שני אוהבים
המהלכים כאחד בירק שבגופים.

בבדידות חצוצרות הבדידות
אינן מהדהדות בדידות אחרת;
מיתר קטן מדבר בעד קהל קולות.

המשתתף משתתף בדבר המשנה אותו.
הילד הנוגע מקבל את אפיו מן הדבר,
מן הגוף בו הוא נוגע. הקברניט ואנשיו

הם אחד והמלח והים הם אחד.
לך, הו מלוי שלי, ידי שלי, עצמי שלי
בעקבות אחות ונחמה, אח וענג.

מתוך "הערות לקראת מבדה עליון".

כוס המים

זה שהזכוכית תמס בחרם
זה שהמים יקפאו בקר
מוכיח שעצם זה הוא רק מצב
אחד מרבים, בין שני קטבים. כך
במטאפיסי, קימים קטבים אלה.

כָּאן בְּמִרְכּוּז עוֹמְדַת הַכּוֹס. הָאוֹר
הוּא הָאֲרִיזָה הַיּוֹרֵד לְשִׁתּוֹת. שָׁם
וּבְמִצֵּב הַהוּא, הַכּוֹס הִיא בְּרָכָה.
מְאֲדָמִים הֵם טְפָרָיו וְעֵינָיו מְאֲדָמוֹת
כְּשִׁיּוֹרֵד הָאוֹר לְלַחֵלֵחַ אֶת מְלַתְעוֹתָיו הָאֵימוֹת.

וּבְמִים נְעוֹת סְבִיב אֲצוֹת
וְשָׁם וּבְמִצֵּב אַחֵר – תְּשִׁבְרוֹת הָאוֹר,
הַמְּטֹאפִיסיקָה, הַחֲלָקִים הַפְּלֹאסְטִיִּים שֶׁל שִׁירִים
מְתַרְסְקִים אֶל הַמַּחְשָׁבָה – אֲבָל, יוֹקוּנְדוּס הַשָּׁמֶן, דּוֹאֵג
לְמָה שֶׁעוֹמֵד כָּאן בְּמִרְכּוּז, לֹא הַכּוֹס,

אֵלָּא בְּמִרְכּוּז סִינּוֹ, זְמַן זֶה, יוֹם זֶה,
זֶהוּ מִצֵּב, אֲבִיב זֶה בֵּין הַמְּדִינָאִים
הַמְּשַׁחֲקִים בְּקִלְפִים. בְּכַפֵּר הַיְלִידִים
מִיֵּשְׁהוּ יִצְטָרֵף עוֹד לְגִלוֹת, בֵּין הַכְּלָבִים וְהַגְּלָלִים,
מִיֵּשְׁהוּ יִצְטָרֵף לְהַמְשִׁיף לְהַתְּמוֹדֵד עִם רְעִיוֹנוֹתָיו.

תִּירְגַּמָּה מֵאֲנִגְלִית טוֹבָה רַחֲוֵי-מוֹקֵד